

POSTANOWIENIE

Dnia 7 października 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Sychowicz (przewodniczący)

SSN Bogumiła Ustjanicz (sprawozdawca)

SSA Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa W. L.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej w S.

o przyjęcie w poczet członków i zawarcie umowy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 października 2010 r.,

zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 19 maja 2010 r., sygn. akt I ACa (...),

uchyla zaskarżone postanowienie i pozostawia Sądowi Apelacyjnemu rozstrzygnięcie w orzeczeniu końcowym o kosztach postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił apelację powódki od wyroku Sądu Okręgowego w S., którym oddalono jej powództwo o przyjęcie w poczet członków pozwanej Spółdzielni oraz nakazanie złożenia oświadczenia woli o ustanowieniu na rzecz powódki spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego. Wezwanie do uzupełnienia braków formalnych apelacji przez wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia w zakresie drugiego ze zgłoszonych roszczeń, które ma majątkowy charakter, nie odniosło skutku, ponieważ w złożonym piśmie powódka

nie określiła tej wartości. Wniosek o ustanowienie pełnomocnika nie przerwał biegu toczącego się postępowania.

W zażaleniu powódka domagała się uchylenia zaskarżonego postanowienia, zarzucając że narusza ono art. 5 k.p.c. przez niezastosowanie go, chociaż treść pisma powódki wskazywała na brak zrozumienia wezwania oraz konieczność udzielenia jej pouczenia co do istoty i potrzeby usunięcia braku, jak też skutków niedopełnienia tego obowiązku. Niezależnie od tego błędnie zastosował Sąd Apelacyjny art. 130 § 1 w związku z art. 373 k.p.c., skoro nie było podstaw do uzupełniania apelacji, bo z jej treści jak i treści pozwu wynika, że wartością przedmiotu zaskarżenia jest kwota 150 956 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie o prawa majątkowe do wymogów apelacji, wskazanych w art. 368 § 2 k.p.c., należy również oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia, które powinno uwzględniać zasady określone art. 19 do 24 k.p.c. Wartość ta powinna odpowiadać wartości, którą zgodnie z art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. powód oznaczył w pozwie, jeżeli w toku postępowania nie dokonał czynności procesowych, które miały wpływ na jej rozmiar (rozszerzenie lub ograniczenie żądania).

W rozpoznawanej sprawie żądanie zobowiązania pozwanej Spółdzielni do złożenia oświadczenia woli o ustanowienie na rzecz powódki spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego ma majątkowy charakter i stosownie do art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. powódka oznaczyła jego wartość na kwotę 156956 zł, która została zaakceptowana przez Sąd i pozwaną. Wobec tego wartość ta jest aktualna w dalszym postępowaniu, tak apelacyjnym, jak i kasacyjnym, zwłaszcza że zmiana jej, z uwagi na rodzaj dochodzonego uprawnienia, nie powinna mieć miejsca (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2000 r., I CZ 115/00, niepubl.).

W sytuacji zaskarżenia w całości wyroku oddalającego to roszczenie i podania we wniosku żądania jego zmiany przez uwzględnienie go oraz wartości tego prawa, nie było podstaw do przyjęcia, że apelacja jest dotknięta brakiem, mimo niewyodrębnienia tej wartości w postaci samodzielnego elementu tego pisma, jako wartości przedmiotu zaskarżenia. Zbędne było zatem podejmowanie działań w celu dodatkowego oznaczania tej wartości. Uznanie, mimo tego, że pismo zawiera braki łączyło się z obowiązkiem zobowiązania powódki do usunięcia go, a przy uwzględnieniu tego, że nie była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wezwanie należało sformułować jasno i jednoznacznie, w sposób zezwalający jej na zrozumienie jego celu, przedmiotu i skutków zaniechania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17

marca 2003 r., I PZ 158/02, OSNP 2003/15/4, z dnia 24 stycznia 2005 r., III UZ 20/04, OSNP 2005/16/258 i z dnia 12 kwietnia 2007 r., I PZ 1/07, OSNP 2008/13-14/195).

Odpowiedź powódki (pismo z dnia 14 maja 2010 r.) na wezwanie doręczone jej 12 maja 2010 r. wskazuje jasno, że nie zrozumiała ona ani jego treści ani do czego ono zmierza, skoro powołała się na to, że cały wkład, we wskazanej wysokości, związany z lokalem, jest w dyspozycji pozwanej i nie było co do tego wątpliwości w dotychczasowym postępowaniu. Poza tym było wyrazem jej twierdzenia, że wartość dochodzonego prawa nie uległa zmianie. Sąd Apelacyjny dokonał niewłaściwej oceny tego pisma tak co do należytego odczytania przez powódkę skierowanego do niej żądania, jak i podstaw zgłoszenia przez nią wątpliwości. Jeśli zatem, według Sądu Apelacyjnego, powódka powinna była jednoznacznie odpowiedzieć, że wartość wkładu stanowi wartość przedmiotu zaskarżenia, to należało skierować do niej ponowne wezwanie sformułowane w opisany, wymagany sposób. Niekonsekwentne było, słuszne z resztą, uznanie udziału w sprawie profesjonalnego pełnomocnika za potrzebny, za czym przemawiało też powołane pismo i odrzucenie apelacji.

Nie zasługuje na podzielenie stanowisko Sądu Apelacyjnego, że apelacja powódki była dotknięta brakiem w postaci nieoznaczenia wartości przedmiotu zaskarżenia, który nie został usunięty, ponieważ istniały podstawy do przyjęcia, że jest to taka sama wartość, jak oznaczona w pozwie.

Z powyższych względów zaskarżone postanowienie należało uchylić w oparciu o art. 398¹⁶ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., jako wydane z naruszeniem art. 368 § 2 k.p.c. Na podstawie art. 108 § 2 w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawiono końcowemu orzeczeniu.